

Nemzeti Társalkodó

December 29dik napján 1855.

V I S I O.

XI. Károly svéd király a' legbölcsebb és felvilágosodottabb királyok egyikének tartaték; ő határozá-meg az alattvalói közül kit kit sorsa 's rangja szerént illető jogokat, ő Svédországot nagy számú bölcs intézetekkel 's hasznos törvényekkel megajándékozá. Azon kívül eszes nagyon tanult, vitéz, istenfélő 's nagy hidegvérűséggel bíró vala. Feleségének Ulrika Eleonorának *) halála után ezen fejedelem caractere hallgatóvá válék, 's az ország dolgaival foglalkodás egyetlen egy időtöltése lön. Legbelső udvariai, mondjuk inkább, egyetlen barátai Brahé gróf a' kamarása 's Baumgarten az orvosa, valának; az utóbbi egy nagyon eszes ember, de sceptikus, ki mindenről kétkedék, kivévén az orvosi tudomány csálhatlanságát.

Egy este kandalójánál üle a' király; szokásán kívül sokáig üle ott, lehajtott fővel a' béhamvadzó tűzre mintegy önkénytelenül szegzett szemmel. Brahé gróf több ízben e-

*) Ha Voltaire pletykáinak hitelt adhatunk, ezen minden erényekkel ékes derék fejedelemtől nem viselteték XI. Károly oly bizodalommal, melyet jósaága érdemle, sőt utolsó éveiben épen durván.

szébe juttatá ő Felségének, hogy ideje volna nyugalomra menni; de a' király kezével intve mind annyiszor elhallgattatá. Az orvos is elkezde peroralni 's törekvék megmutatni, mennyire ártalmas volna a' király egészségére nézve éjfélig fennülni. Végre XI. Károly monda neki félig hallható szóval: „Ne mennyenek el, még nem alhatnám.“

Az udvariak ekkor kezdének közönbös dolgokról beszélni, de a' beszélgetés lustán folyt. Brahé gróf azt híván, hogy a' király a' felesége halála által okozott buban van elmerülve a' boldogult arcz képére veté szemét 's monda: „Minő hasonlóság! lelki nemessége 's szerénysége kitűnnek vonásaiban!“ — „Hibázik!“ felele a' király bosszuson: „A' festő hízelt, a' királyné soha sem volt oly szép!“ Erre, mintha megbánta volna felpattanását, felkele, néhány-szor körül sétálá a' szobát zavarodása titkolására, 's végre megállá egy udvarra nyíló ablaknál. Az éj nagyon setét 's a' hóld tömött fellegekkel borkolva vala. A' mostani svéd királyoktól lakott palota még nem lévén megépítve: XI. Károly a' ritterholmi régi kastélyban lakék. Ez a' roppant épület parkó szabásra épült; a' király belszobája az egyik szárny végén vala helyezve, csak nem szembe a' nagy teremmel, hol a' királyi tanács tagjai gyűléseiket tarták.

Egyszerre csak fényesen megvilágosodni látá a' király ezen terem ablakait; elhűle azon; elébb azt vélé, hogy valamelyik ud-

vari cseléd világgal ment oda; de ezen első gyanuja nem sokára nem látszék előtte hihetőnek; mit is tudott volna csinálni cseléd, oly késő órán azon teremben, mely már rég óta nem volt megnyitva. Egyébaránt is a' látott világosság nem származhatott csak egy világító szertől. Égés vala-e? De füstnek semmi jele, minden csendben a' terem mint valami nagy inneplés alkalmával látszék kivilágosítva lenni. Károly néhány minutáig ezen különös világra szegzé szemeit egy szó nélkül. Brahé gróf kinyújtá a' kezét, hogy bécsengessen egy page-t, megtudni honnan van az a' világítás: de a' király eltartóztatá. „Magam akarok menni a' terembe.“ Ezen szókra hirtelen halaványság fogá-el arczát, vonásai egyszerre ijedséget és felindulást festének. Azonban kiindula belszobájából bátor lépésekkel, kamarása's orvosa követék, mindenik gyertyával a' kezében. A' kastélygondviselő már aludt. Baumgarten felkölté's parancsolá neki a' király nevében, hogy nyissa ki a' tanács terem ajtaját. A' kastélynagy elképpedve sietve magára veté ruháit, tüstént megjelenék bokor kulcsaival, 's legelsőben is azon folyósóra nyitá-be, mely a' teremnek tornáczul szolgált. Ide bélepvén megütközve szemlélé a' király, hogy a' falak feketeivel bévannak húzva. „Kiparancsolta, hogy így béaggasd ezt a' pitvart?“ Kérdé haragosan. — „Semmit sem tudok róla, felele a' kastélynagy remegő hangon; ezen

szőnyegek kétség kívül nem a' felséged bu-
tor tárából valók. "

A' király sebes léptekkel áthalada a' fo-
lyosó nagy részén. A' gróf 's a' kastélynagy
követék, a' doctor néhány lépéssel hátrább
marada; félt egyedül maradni, 's szinte nem
mert elébb menni. „Ne mennyen messzebb
felséged, kiálta a' kastélynagy, esküszöm
Isten előtt, hogy itt pokoli lelkek vannak;
látták a' királynét, halála óta ezen folyosó-
ban járkálni. — Megálljon felséged, monda
Brahé gróf is, nem hallja-e micsoda rette-
netes vacarme foly a' teremben? Ki tud-
ja minő veszélyeknek teszi-ki magát! A' do-
ctor, kinek a' szél kiöltá a' gyertyáját, mon-
da akadozva és lassu szóval: „Engedje-meg
legalább felséged, hogy hivassak vagy huszat
a' vitéz *darabontjai* közül. “ „Mennyünk-
bé!“ viszonzá a' király szilárd hangon; 's a'
nagy terem ajtaja elébe állván parancsolá:
„Kastélynagy, nyisd-meg hamar ezt az aj-
tót!“ És türehetlenségében rugdosá azt és
a' csapásnak a' boltozatok viszhangja által
visszavert dörrenése ágyuszóként csapta a'
fülét. A' vén kastélynagy azonban reszkete
minden tagjában, 's nem kaphatá a' kolcs-
lyukat. „Vén katona vagy, 's félsz! monda
a' király vállat vonítva; Brahé gróf, pró-
bálja ön legalább az ajtót kinyitni. “ „Fel-
séges Uram, felele a' gróf néhány lépést hát-
rálva, parancsolja nekem, hogy mennyek
dán vagy német ágyu elébe, megteszem té-
továzás nélkül, de itt pokoli erők ellen kel-

lene küzdeni. " A' király kiragadá a' kolcsot a' kastélynagy kezéből. — „Látom már, monda megvetőleg, hogy ez a' dolog csak engem illet." És mi előtt kísérői megakadályoztathaták, kinyitá egy vastag tölgyfa ajtót 's bélépék a' terembe ezen szókkal: „Ur Isten, légy segédül!" Csak ugyan a' gróf is 's a' többi ott lévők, akar ujság kívánásból vagy hogy szégyellék a' királyt magára hagyni, bé menének vele.

A' terem fényesen ki vala világítva; fekete posztó kárpitok fedék; a' falak régi szőnyeget, 's látá az ember azok hosszába a' Gustav Adolph tropheumait, a' Svédország ellenségeinek zászlóit; közbe a' svéd zászlók valának fekete fátyollal takarva. A' padokat az ország négy rendéből, u. m. a' nemeség, papság, polgárság és parasztságból való számos sokaság tölté-meg; mind feketébe öltözve; arcaikra sütének a' számos világok sugárai, de sem a' király sem kísérői senkit az egész gyűlésből nem ismerének. Egy magas thronon; melyről mondják-el rendszerént a' svéd monárkák beszédeiket egy vérbe kevert halott fekvék királyi biborba öltöztetve; jobbján egy gyermek álla koronás fővel, balján egy ember vagy inkább kísértet a' Svédország igazgatói nagy palástyába öltözve. A' thronus előtt egy könyvel, pergamentekkel, levelekkel rakott asztal körül ülének némely személyek, kiknek ábrázatja fanyar méltóságot mütata; fekete palástokat viselének 's bírának lehete tartani őket. A'

thron és az asztal között valami vesztőhely forma állott béborítva fekete posztóval, mellette fejsze. A' kísértetek egyike se látszott észre venni Károlyt és 3 társait. Emezek fölélt a' terembe léptekkor érthetlen hangok zsi-bongása csapá-meg. Egyszerre felkele az, a' ki a' bírák közt előljárónak látszék, 's három ízben reá üte kezével az előtte kinyitott könyvre; azonnal mély hallgatás lón. Egy kapu kinyílik, néhány gazdagon öltözött ifiu ember bémene a' terembe: feltartott fővel járulának elé, kezeik hátra valának kötve 's a' kötelek végét egy hőr mellyénybe öltözött erős izmos ember tartá. A' társai előtt menő 's köztök első rangunak látszó fogoly megállá a' vesztő helynél; 's itt megvető tekintetet vete a' körülte valókra. Azon pillantatban a' thronon fekvő holt test megborzada 's tiszta vér cseppene-ki belőle. Az ifiu ember letérdelvén a' tőkére tevé a' nyakát, a' bárd megvillant a' levegőben, suhogva bukott-lé 's az áldozat feje a' XI. Károly lábához hengerge 's ezt vérrel fecskendé. Eddig a' király mint egy bámulásba maradt, de ezen rettenetes látmányon megütődve elébb lépék, 's az igazgatói címjeleket viselő személyhez fordulván monda kemény hangon: „Ha Isten akaratjából vagy itt, — szólj! De ha nem Istentől jössz, hagyj békében minket!“ A' kísértet húzomos és innepélyes hangon felele: „Károly király ez a' vér nem a' te országlásod alatt foilyand,

hanem öt fejedelem uralkodásával későbbre :
 „jaj, jaj, jaj, a' Wasa vérenek!”

A' gyűlést alkotó számos személyek kezdének hirtelen eltűnni és csak hamar mintegy múltó árnyékoknak látszának. Egyszersmind a' termet világosító világok kialvának a' király 's kísérői kezében lévő gyertyák halvány sugárokat vetének a' fegyverekre 's régi szőnyegekre: de messzire még hallszék valami gyenge zúgás, hasonló a' ruhák suhogásához, vagy a' szél által mozgattatott levelek rezgéséhez. Ez a' jelenés tíz minutáig tartta: a' fekete kárpitok, a' világok, a' vérző fő, minden eltűnék a' rémekkel; csak egy vér pecsét a' király czipőjén marada ezen rendkívüli éj története emlékeztető jeléül. — Visszamenvén belső szobájába az egész dolog folyamát meg és alá íratá ezen csuda látmány tanui által sőt saját aláírásával is bizonyítá. Minden óvások mellett is, hogy titokban maradjon, kitudódék a' dolog még a' XI. Károly élteben. — Sokan látták az eredeti oklevelet; mások törvényes és bizonyított mását vevék.

Quin' gőzhajózása a' Dunán.

Az „allgemeine Zeitung“ a' *Quarterly Review* nyomán a' fenn nevezett ángolnak *Dundni* hajózásáról több cikkelyeket közöl; melyek közül több magyar hírlapok mellett a' többek már megjelenvén, érdekesnek

tartottuk mi is a' következőkkel kedveskedni t. olvasóinknak:

A' Duna azért, hogy *Fetislámnál* két ágra szakad, fontosságából igen sokat vesz; egy a' Dunától függő európai behajózás rendszerében egy helyen tett javításnak az egészre jótékony hatással kell befolyjni 's nem sokára az itt egyszer megtett előlépés meglepő következéseket fog maga után huzni. Egy 16 órasi föld át-furás a' *Visztulát* és *Dunát*, más 6 órasi pedig az *Elbét*'s *Dunát* egyesítné és így nagy *Károlynak* régi terve, tudniillik a' *Duna* és *Rhénus* egybe kapcsolása, valamint vasút, úgy csatorna által is létesíthető. — Az angol hajók útjokat legott a' *Duna* torkolatja felé vennék 's így az angol kár biztosítási tárgyak, egy újjal nevekednének. Több hajósainknak zátony és sziklaktólj félelmök a' *Dunan* elenyészett, és azon környékre, hova mostanig angol hajó pályája nem terjedett, rövid időn 5000 tonnák fognának szállíttatni. *Milösch* herceg hajóépítési első probájával 's azon könnyűséggel, mi által saját országából a' tengerre nagy hajókat állíthatott ki, annyira meg volt elégedve, hogy eltökélné két 500 — 600 tonnas korvetek építtetését, melyek közül egyiket *Miklós* czárnak, a' mást *Mahmud* szultánnak szándékozik ajándékozni, hogy ezek által befolyásukat maga részére hódíthassa. Gróf *Szécheny* *Quin* urral a' hajós statiók távolának következő elintézését közlé:

	Német mértföld.	
	külön	összesen.
Oeschingentől Regensburgig	— 50.	50.
Regensburgtól Bécsig	— 50.	100.
Bécsről Budapestig	— 40.	140.
Budapesttől Péterváradig	— 60.	200.
Péterváradtól Orsováig	— 40.	240.
Orsovától Galaczig	— 100.	340.
Galacztól a' fekete tengerbe	— 25.	365.
Fekete tengertől Konstántinopolyig	70.	435.

vagy is Oeschingentől Konstántinopolyig mint egy 1985 angol m. föld.

Mivel azonban a' Konstántinopolyi út csak Pozsonytól kezdve lehet gőzhajóval tenni, a' távolságot 288 német, vagy is 1440 angol m. földekre reducálhatjuk, mit, ha a' gőzhajó használata jó lábra állittatik a' Dunán, 8 nap és éjj alatt könnyűden hátra hagyhatni. Jelenleg ezen útra Bécsen keresztül szárazon legalább is három hetek kivántatnak. A' Dunáni új útnak egy a' leg nevezetesebb idő kímélles lesz következése mind azok közt, miket csak valaha gőz-hajó által nyerni lehetett.

Azon hasznok, melyek a' Dunáni gőzhajózás által Magyarhon, Servia, Oláhország, Bulgária és az egész török földre áradandnak, felszámithatlanok. Ezen tartományok, melyek eddig elő alig tetszettek Európához tartozóknak, a' civilisatióban hirtelen elő fognak haladni, kimerithetlen természeti gazdagságaik megsokasodnak, terményeik meg-nemesítettnek, törvény és rendszabásaikhoz a' már előre haladott népekéi csattoltatnak

's új, nem csak physical, hanem erkölcsite-
kintetben is erős kötelezések járulandnak,
mik a' száraz földön a' politikai hatalom hasz-
naira nézve felette fontos következésük
lehetnek.

Ezen terv alkotója gr. *Szécheny* legkö-
zelebből a' magyarhon' érdekét tartá sze-
mei előtt. Ezen Magyarnek nemes és gazdag
familiája, de a' mi mind ezeknél több, ne-
mes szíve van 's ő testestől lelkestől honjá-
nak él. Jótékony kinézései előmozdításáért
be útazta francia és angol országokat 's több
más művelt európai statusokat. Nem rég va-
la *Londonban*, hogy személyes egybekötte-
tést szerezzen azokkal, kik alkalmasok vol-
tak célját, főként a' gőz-hajózás ügyében,
elősegíteni 's hogy be szerezze azon gőz, 's
más erő-műveket, melyeket aztán *Triestbe*
szállíttatott. *Quin*, mint említé, a' gróffal
éppen akkor találkozott, midőn a' Dunán 's
partjain lévő készületeket, honáért lángoló
lelkének 's állhatatosságának szüleményeit,
vizsgálá. Mi is, mond a' jelen cikkely szer-
zője a' *Quarterly Reviewben*, kiknek alkal-
munk volt két évek előtt ismerni tanulhatni
ezen gavalért, bátran merjük állítani, mit
rólla *Quin* szóll, különösen honja boldogi-
tásárai készsége ügyében. Ó úgy szereti hon-
ját, mint egy tüzes ifjú szíve első szerelme-
sét. Most legjobb idejében van, házosságon
kívül 's így is szándékszik maradni, hogy nagy
terveit annál akadály-nélkülebb létesíthesse.
Had-seregnél szolgálja előbb, most ország-

gyűlési tag, hól tálentomai, kitetsző ismeretei 's haszon-lest gyűlölő honfi szelleme nagy be folyásuak.

A' Duna két partjain egymással át ellenben fekvő két városok *Buda* és *Pest* közt az egyesítő eszköz egy hajós hídból áll, melyet mint hogy télben elkell bontani, a' társasági 's kereskedő intézeteknek nagy akadályul van. Ezért indítványba hozá a' gróf egy kő-híd építtetését. Az erre teendő költséget egy oly közadónak kell hordozni, melyből senki ki nem vonhatja magát. „Miólta a' Duna magyarhon határait hasítja, mond útzónk, több ily újításnak híre sem hallatott, mivel a' magyar nemes nemesi rangjánál fogva minden adózástól ment vala, bár névvel neveztetett legyen is az. Az indítvány országgyűlése elébe jött, elfogadtaték 's most már kő híd fogja egyesíteni a' két várost. Bár mily csekélységnek tetszék is ez egy angol előtt, mindazáltal igen hihetően, főként hasonló közadózás tekintetében, ez által némely hasznos reformoknak vettetett-meg alapja ez országban

Közölte a' gróf *Quinnel* két munkáit, egyiket a' *Hitelről*, másikat Magyarország szükséges reformjairól, intézetei javításáról, út, híd-, 's csatorna építéséről 'stb. mellékelve át nézését az ország gazdag segédforrásainak, 's azt állította, hogy csak szabad közösülés kívántatnék, mi szerént Magyarország gazdag arany-bányává váljon. Irományai mind magyar nyelven vannak; a' *felsőházban* is, hol többnyire a' vitatkozások

latin nyelven folynak, magyarul szokott mindig beszélni —

E G Y S Z Ó!

a' magyar nyelv mellett.

Ne ítéljünk hogy ne ítéltesünk. — B. J. úr „azt mondá: a' magyar nyelv miveltségére nézve igen gyermeki korban áll, — nehéz értelmű, szegény.“ Ki e' nyelv mellett mentőleg szólhatott volna csak egyedül valék, a' vádlók mind magyarok voltak, de ki a' német, ki olasz, ki a' francia nyelvet pártolta, sajnáltam védelmem elégtelenségét, sok veréb csirikolása elnyomja a' galamb turbékolását, sajnáltam mondom elégtelenségemet, különösen hogy B. J. úr magyar, de unnya a' magyar könyveket. Oka ennek könnyen ált látható: a' szellem ragadóvány! —

Azonban a' magyar nyelv csak a' jelen század munkás honfiainak szorgalmain gyarapuló nyelv lévén, miveltségére nézve igaz hogy csak *gyermeki korban áll*, 's nem csuda.

A' magyar nemzet hazájába béjötté olta szinte csak nem bérbe vett áldozattya vala a' véres hadak viharjainak, 's a' minduntól és belső olálkodó zavarok miatt nyugtásem is lévén, csuda-e? ha a' fegyver zörgesei között felejtette mivelni nyelvét, mely véle együtt oly sokszor haldokló vala; csuda-e? ha nemzete csak a' had tárogató riakodásait esmérvén, nyelve sem szelid sem

kellemetes műveltségü nem lehet; csuda-e? végtére, ha szünnén is a' viharok, nyelvét nem művelni csak gyakorolni kezdette, ne hogy felejténé az elő idők viszonyaiba szinte szinte elnémult nemzeti nyelvét. Egy szóval hol a' honi csend minduntalan zavartatva gyökeret nem verhetett, ott a' nyelv művelődésének is a' jövő 's egy boldogabb idő éveibe burkolva esméretlenül kellett alunni. —

A' mennyibe pedig az elő idők vizsgálásai a' magyar nyelv műveltsége hátrább állásának mentő okul szolgálhatnak, annyiba valóba még csudálhatóbb e' nyelvnek mostani állása; mert mind a' mellett hogy sok honfiak máig sem vetkezék-le azon szokást, melynél fogva önnyeikkel a' nemes büszkeségnek neveztetni szokott puha hideg vérségig elégedve, elnézik nemzeti nyelvek lassu lépésü haladását, még is találtattak számos honfiak, kik nemzeti nyelveket mint honyában is árvát segéd oltalmak alá vették, 's kitünő szorgalommal emelték oda, hová a' borongó elő kor nem engedte, 's a' maradéknak anyai nyelve iránt mutatott hidegsége emelni késedelmes vala. —

Egy nyelv művelése nagy munka, csiga lépésü mint a' századok haladása, 's a' nemzet politikai állásának képét foglalja magában. Nyelvéről itélyük a' nemzet lelkét is, azért mondják szeles a' francia, simuló az olasz, gyanus a' görög, egyenes a' magyar, 'sat. mert mindeniknek ön nyelve árulá-el

characterét is. Azért a' magyar nyelv mive-
lése is csak a' tökéletesedés természeti lép-
csőin hághat a' miveltségre, 's érthetetlen
csak ugy lehetne, ha valaki a' tökéletesít-
tést igen mohón kapott bokros ujjításokkal
kezdéné, 's ezen ujjítás módon tuli haszná-
latával a' magyar nyelvet korántsem mivel-
né, hanem csak egy csomó új- és nem tud-
ni mit jelentő szavaknak tömegévé teendéné,
's így B. J. úrnak akkor valójában igaza leu-
ne, hogy a' magyar nyelv nehéz értelmű an-
nál is inkább, mivel B. J. úr magát csak a'
francia nyelvbe gyakorolta annyira; hogy a'
francia nyelvbe gyakorlásra, a' magyarba
tanulásra — vagyon szüksége. — — A' mi a'
szegénységgel való vádoltatást illeti: erre,
elhalgatva a' magyar nyelvbe rejtező sok szép
grammaticai tulajdonságokat, csak az a' fe-
lelet: jól kell valakinek tudni magyarul, hogy
a' magyar nyelvet oly gazdagnak higgye mint
valójában a' milyen.

A' magyar nyelvet mivelő honfiak lész-
nek oly szelid tekintettel; hogy ezen felszól-
lásomat sem mint vak Nationalismust, sem
mint a' francia vagy más nyelv ellen való
idegenséget, sem pedig mint valakinek csu-
pán a' magyar nyelv mivelésére 's a' többi
nyelvek megvetésére javasló célzást, tekin-
teni nem fogják, véleményem kiöntésére u-
gyan is egy vitatás adott alkalmatosságot,
melyben egy bizonyos szerfelett erőltetett,
's a' bokrosan egybe tűzött ujjítások miatt
érthetlenné vált magyar munkácskáról az

egész magyar nyelvre az a' méltatlan ítélet hozattatván hogy *érthetetlen szegény* volna, igazán meg nem foghatólag jött ezen honi nyelvnek egy honfi által lett elítéltetése; egyébaránt az egész felszóllás csak egy szó! egy nem magyartól a' magyar nyelv mellett.

V. F.

A l a p m o n d á s o k .

Szerencsére találni, vagy ha reá találunk kielégítőleg élni tudni vele, mindegy nehézségü baj, abban a' szerencse ritkasága, ebben áthatatlansága akadály.

Számos Barátokra ne vágyódj, egy is sokszor a' leggonoszabb ellenséggé válhat, mert legelőször titkainkat szokott vissza élni.

Azon embertől ki mindég elméskedő, mindég csak kedvcsapongó; és soha sem solid, érdekes tettet ne várj, az ő lelkének mint a' tűzre tett fenyőnek tüze sebess ugyan, de tartossága nincsen.

Elmebéli nagy tehetség, tágos esméretek és tudomány magokba fojtva olyanok mint a' láda fenekén heverő tőkepénz, kölcsönözni kell belőlle azoknak, kiktől a' megszereshetés módja megtagadtatott, szép kamatot hozand.

Akarod tudni ki mennyire köteles tégedet becsülni? kérdezd magadtól: kinek mennyi becsületet adtál; az emberek a' becsülettel mint csereportékával bánnak, ritka ki

két annyit ad, félannyit érőért. Ugy van a szív az incselgők között, mint a vár a hadi ostrom alatt: kémek olázkodnak körülte.

A' meg lett élet kor csendes czélarányos örömeinek, és az öregség vég napjai nyugalmának magvait az ifjúság esztendeibe szorta-el a' természet, hogy azokat az ifjúságnak mindent meggyőzni tudó tüzes lelkes munkássága költse i; kimélve bánnyunk hát derült korunk nevére kedveivel, hogy legyenek a' borús öregségnek is mosolygó órái; az ifjúság arany idejinek munkátlanul 's tülön túli pazérlását holtiglani szemrehányásokkal bosszulja az öregség.

Öt dolgot nem lehet eléggé féltenünk: kést a' gyermeknek, fegyvert a' bolondnak kezében; becsületünket a' rágalmozók, kincsünket az orozók ellen, 's az olázkodó incselgőktől a' szív kulcsait! —

Csudálkoztok hogy a' dögre gyült sas-keselyük verekednek prédájok felett? osztálykor nem de az atyafiak legversengőbbek?

Minden szívnek kulcsa vagyon, azt mondja egy koronás Iró; vigyázzunk tehát, az emberek fortélyai mind megannyi hamis borkor kulcs tekinthetők, 's félteni kell a' szívet, e' gyenge zárt!

A' ki becsületteddel vissza élt ovjad magadat attól, az embertelenségnek, alá néző kevés figyelműségnek, 's háládatlanságnak magvait tartya szívébe. —

V. F.

(Vége ez év második felének).